

בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 18-03-48899 שילוני נ' אתר בוקינג.קום

בפני כבוד השופט אמיר ויצנבליט

התובעת אתלי שילוני

נגד

הנתבע אתר בוקינג.קום

החלטה

1. לפניי מספר בקשות של התובעת בדבר ביצוע המסירה של כתב התביעה וההזמנה לדין לידי הנתבע, שהוא תאגיד זר.

2. התובעת הגישה תביעה קטנה על סך 3,000 ש"ח נגד "אתר בוקינג.קום". על-פי הנתען בתביעה, התובעת ביצעה באמצעות אתר האינטרנט של הנתבע הזמנות למספר מלונות, ונרשם באתר כי ניתן יהיה לבטל את ההזמנה ללא חיוב. לאחר כיומיים התובעת ביטלה את ההזמנות, אולם לטענתה הופתעה לראות כי לגבי מלון בלונדון היא חויבה באופן מידי. לדברי התובעת החיוב הסב לה נזקים שונים, שכן נוצרה לה חריגה בחשבון הבנק. לטענת התובעת, בעקבות החיוב בוטל כרטיס האשראי שלה, והיא חויבה בעמלות שונות. כן טענה התובעת שהיא טורטרה בנושא. התובעת מוסיפה כי הסכום שבו חויבה אומנם הוחזר לה, אולם בשיעור נמוך יותר. לדבריה, בעוד שהיא חויבה בסכום של 3,721 ש"ח, היא זוכתה בסכום של 3,501 ש"ח, וזאת בגלל שינוי שחל בינתיים בשער המטבע הזר.

3. התביעה הוגשה בחודש מרץ 2017. בכתב התביעה נרשם כי כתובת הנתבע היא בשדרות רוטשילד 3 בתל-אביב. נכון לעתה, אין אישור מסירה של כתב התביעה וההזמנה לדין לידי הנתבע. אישור המסירה שנשלח לכתובת האמורה הוחזר כשסומן בו שהנמען "עזב".

4. ביום 2.7.2018 הגישה התובעת בקשה לדחיית מועד הדיון על מנת לבצע המצאה כדין של כתב התביעה וההזמנה לדין לידי הנתבע. בבקשה נטען שכתובת הנתבע שצוינה בכתב התביעה היא כפי שזו מופיעה באתר האינטרנט שלו, וצורך תדפיס של אתר האינטרנט. כן התבקש בית המשפט להתיר תחליף המצאה לכתובת זו בהתאם לתקנות 498-499 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984 (להלן – **תקנות סדר הדין האזרחי**). בהחלטה מאותו יום התבקשה הבהרה בדבר כתובת הנתבע בישראל, שכן למיטב בדיקתי הכתובת לא צוינה בתדפיס אתר האינטרנט שהוגש. ביום 4.7.2018 הגישה התובעת הודעה שבה חזרה במובן מה על נימוקי הבקשה הקודמת. בהחלטה מיום 5.7.2018 הוריתי

בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 18-03-48899 שילוני נ' אתר בוקינג.קום

על קיום דיון שבו תידון סוגיית ההמצאה לנתבע, ודיון זה נערך ביום 24.7.2018. אציין שבדיון לוותה התובעת בבעלה שהוא בעל השכלה משפטית.

למחרת הדיון, ביום 25.7.2018, הגישה התובעת בקשה נוספת להמצאת כתב התביעה וההזמנה לדין, הפעם באמצעות ביצוע המסירה לידי חברה ישראלית בשם "בוקינג.קום ישראל הזמנות למלונות אונליין בע"מ". לחלופין ביקשה התובעת שיותר לה לבצע המצאה מחוץ לתחום השיפוט בהתאם לתקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי.

5. הנתבע הוא תאגיד זר. סמכותו הבינלאומית של בית המשפט כלפי נתבע זר נרכשת עם המצאה כדין של כתב התביעה וההזמנה לדין לידיו (ראו, רע"א 9810/05 **Martin J. Hecke נ' Pimcapco Limited**, פסקה 7 (30.8.2009)). נכון לעתה, לא בוצעה מסירה כדין ליד הנתבע. בהעדר המצאה כדין לנתבע, לא ניתן לדון בתביעה. בפי התובעת בקשות לביצוע המסירה ליד הנתבע באופנים שונים, אולם מצאתי כי דינן של אלו להידחות.

6. הבקשה הראשונה של התובעת היא לבצע את המסירה לכתובת המצויה בשדרות רוטשילד בתל-אביב (ראו, בקשה והודעה מימים 2.7.2018 ו-4.7.2018, והתובעת שבה על כך בדיון). זו כתובת הנתבע שנרשמה בכתב התביעה. אולם חרף מספר הזדמנויות שניתנו לתובעת – הן בכתובים הן בדיון – לא הוצגה לכך אסמכתא. הדבר לא עולה מתדפיס אתר האינטרנט שהוצג, ואף לא מהתכתבות דוא"ל שצורפה להודעת התובעת מיום 4.7.2018. התובעת הודתה בכך בדיון (עמ' 2 שורות 12-14 ו-20 לפרוטוקול). בדיון הציגה התובעת באמצעות הטלפון הסלולארי שלה פרסום ב"פורום" באינטרנט שבו רשם גורם כלשהו שזו כתובת הנתבע בישראל, אולם מובן שהדבר אינו מהווה ראיה אמינה לכתובת בישראל שבה הנתבע מקבל לידיו כתבי טענות. בנסיבות אלו גם אין מקום להיעתר לבקשת התובעת להתיר "תחליף המצאה" לכתובת זו בהתבסס על תקנות 498-499 לתקנות סדר הדין האזרחי, למשל באמצעות הדבקת עותק המסמכים בכתובת האמורה (תקנה 498(א)(1)), שכן אין ראיה שזהו מען של הנתבע או של גורם מורשה מטעמו.

7. הבקשה השנייה של התובעת היא לביצוע המסירה לנתבע באמצעות חברה ישראלית בשם "בוקינג.קום ישראל הזמנות למלונות אונליין בע"מ" (ראו, בקשת התובעת מיום 25.7.2018 והנספח שצורף אליה). אף שהדבר לא נטען במפורש בבקשה, הבנתי היא שכוונת התובעת היא שאותה חברה ישראלית היא "מורשה" לקבלת כתבי טענות (תקנות 477 ו-482 לתקנות סדר הדין האזרחי). בבקשה נטען כי החברה הישראלית "הוקמה לצורך הסדרת פעילותה העסקית של המשיבה בישראל", ו"הינה הזרועה הארוכה של המשיבה בישראל". חברה זו מוזכרת כ"חברה תומכת" בתדפיס אתר האינטרנט של הנתבע שהוגש לבית המשפט.

בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 18-03-48899 שילוני נ' אתר בוקינג.קום

לא מצאתי מקום להיעתר לבקשה לביצוע המסירה בדרך זו. לא הונחה תשתית לקבוע שאותה חברה ישראלית מורשית לקבל לידיה כתבי טענות בשם הנתבע. הבקשה לא נתמכה במסמכים המוכיחים זאת. זאת ועוד, כפי שציינה התובעת עצמה בבקשתה, בהליך ייצוגי שנדון בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נושא ההמצאה לחברה האמורה נדון בהרחבה, ונקבע, לאחר בירור עובדתי מעמיק הכולל שמיעת עדויות, שהיא אינה מורשית לקבל לידיה כתבי טענות בשם הנתבע. קביעה עובדתית זו נעשתה שם לאחר בחינת האמור באתר האינטרנט של הנתבע בדומה לתדפיס אתר האינטרנט שהוצג בפניי. באותו עניין נקבע מן הבחינה העובדתית, כי אותן "חברות תומכות" של הנתבע המצוינות באתר האינטרנט שלו אינן מורשות לקבל לידיהן כתבי טענות בשמו (ת"צ-19529-06-14 (מחוזי ת"א) חוטה נ' **Booking.com B.V** (19.7.2015) (להלן – **עניין חוטה**); וראו גם, ת"ק (חי') 44511-02-18 **סלע נ' בוקינג.קום ישראל הזמנות למלונות אונליין בע"מ** (6.5.2018)). התובעת ערה לקביעות אלו שנעשו בענייניו של הנתבע והחברה הישראלית הנזכרת שכן היא התייחסה לכך בבקשתה, ויחד עם זאת לא הציגה תשתית כלשהי לסתור אותן.

8. הדרך השלישית שביקשה התובעת לביצוע המסירה היא באמצעות היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט (תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי). הבקשה לכך הועלתה תחילה על-ידי התובעת בעל-פה בדיון, ובהמשך בבקשה שהוגשה למחרת הדיון ביום 25.7.2018. לא מצאתי מקום להיעתר לבקשה זו. **ראשית**, וכפי שנפסק לא אחת, ככלל בקשה להיתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט אינה מתאימה באופיה לבית המשפט לתביעות קטנות. יישום המצאה מחוץ לתחום כרוך בעלויות לא מועטות, ומדובר בהליך מורכב שאינו מתיישב עם אופן בירורה של תביעה קטנה שאמור להיות מהיר וזול. כך, למשל, היתר המצאה מחוץ לתחום מצריך לעתים תרגום של המסמכים לשפה זרה. יש להמציאם לחוץ-לארץ. הנתבע יצטרך להתייצב בישראל, דבר שכרוך בעלויות לא מעטות שהתובע עלול לשאת בהן אם יפסיד בדיונו. הנתבע יכול גם לבחור באפשרות אחרת והיא לשכור ייצוג בישראל, אולם הדבר מעורר קושי רב שכן ייצוג על-ידי עורך-דין נוגד את דרך הבירור של תביעה קטנה, ושכירת ייצוג מקצועי אחר החיצוני לחברה הנתבעת אינו מותר בבית משפט לתביעות קטנות. כלומר, היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט מסבך את ההתדיינות ומייקר אותה, וככלל אינו מתאים לתביעה קטנה (ראו, ת"ק (הרצי') 7012-10-17 **אקון נ' בוקינג.קום BV** (2.5.2018), והאסמכתאות שם; ת"ק (ת"א) 31307-04-16 **סודקביץ נ' Orbitz Worldwide**, פיסקאות 21-16 (4.9.2016); ת"ק 21010-11-16 **שכטר נ' Catwarler** (10.5.2017); טל חבקין ויגאל נמרודי **התביעה הקטנה** 149-144 (2017)). יצוין, כי אירעו מקרים שבהם בית המשפט התיר המצאה מחוץ לתחום השיפוט לידי הנתבע שלפניי, אולם דובר היה בהליכים ייצוגיים שאופי בירורם מטבע הדברים שונה ושבהם קמה הצדקה כלכלית לפעול בדרך זו (ראו, עניין **חוטה** הנזכר לעיל; ת"צ (מחוזי ת"א) 8295-10-17 **BOOKING COM .B.V** נ' 8295-10-17).

בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 18-03-48899 שילוני נ' אתר בוקינג.קום

שפירא (16.5.2018); ת"צ (מחוזי ת"א) 44244-02-16 לב נ' **BOOKING .COM B.V NL** (11.5.2017).

שנית, אחד התנאים למתן היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט הוא שכנוע בדבר חוזקת עילת התביעה, ובלשון הפסיקה, "תביעה הראויה לטיעון" ו"שאלה רצינית שיש לדון בה" (ראו, ע"א 9725/04 **אשבורן חברה לסוכנויות ומסחר בע"מ נ' CAE Electroics Ltd**, פסקאות 6-7 (4.9.2007)). לא שוכנעתי בהתקיימות תנאי זה בענייננו. יובהר שהדברים להלן נאמרים כמובן מבלי לקבוע מסמרות ועל בסיס לכאורי בלבד. כתב התביעה קצר למדי. עיון בו מלמד שהתובעת לא תמכה את טענתה המרכזית כי לא היה מקום לחיובה בגין הזמנת החדר במלון בכל מסמך שהוא, למשל, תנאי ההזמנה באתר, המידע שניתן למשתמש באתר וכדומה. התובעת טוענת בכתב התביעה כי חיובה נעשה בניגוד לדבר ש"בפרוש רשום" באתר האינטרנט של הנתבע, אולם הדבר לא נתמך במסמך כלשהו. התובעת לא נסמכה בכתב התביעה על הוראה כלשהי בדין הישראלי שהופרה לטעמה, ואף השאלה מהו הדין החל לא זכתה להתייחסות בכתב התביעה. טענת התובעת בדבר נזק שנגרם לה בשל הפרשי שער המטבע (שמסתכמים ל-219 ש"ח בלבד), לא נומקה גם כן, ואין זה ברור האם הוסכם שההתקשרות תהא בשקלים ולא במטבע אחר. ההתקשרות נעשתה עם תאגיד זר ולגבי מלון בחוץ-לארץ, ואין בכתב התביעה הסבר מה הפגם שנפל בכך שהחזר הכספי ניתן באותו מטבע שבו נעשה החיוב. כך, אילו שער המטבע היה משתנה לכיוון האחר, יתכן שהתובעת הייתה מקבלת בשקלים החזר הגבוה מהסכום שבו חויבה. אף אין בכתב התביעה תחשיב של הפיצוי הנתבע או הסבר כיצד קבעה התובעת את סכום התביעה. יתרה מכך, המסמכים שצורפו לכתב התביעה מלמדים על חיוב בעמלות בעשרות שקלים בלבד, כך שהנזק הממוני הנטען מהווה להבנתי חלק קטן ביותר מסכום התביעה, ויתכן שמירב סכום התביעה מיוחס לפיצויי בגין אובדן זמן ועוגמת נפש. היינו, התובעת לא הציגה עילת תביעה ראויה לגופו של עניין שהיה מקום על בסיסה ליתן היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט – אף אילו היה מקום לעשות כן בבית המשפט לתביעות קטנות.

שלישית, ולמעלה מן הנדרש, הבקשה למתן היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט לא נתמכה בתצהיר כנדרש (תקנה 501(א) לתקנות סדר הדין האזרחי). הגם שניתן לטעון שבתביעה קטנה אין מקום להחמיר בנושא לאור הגמישות בסדרי הדין הקיימת בהליך זה, עיון בבקשה מלמד כי היא נערכה באמצעות סיוע משפטי, ועל כן מן הראוי שהתובעת תעמוד בדרישות הכרוכות בהגשת בקשה מסוג זה כדבעי.

משכך, דין הבקשה למתן היתר להמצאה מחוץ לתחום השיפוט להידחות.

בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 18-03-48899 שילוני נ' אתר בוקינג.קום

9. לסיום, לא נעלם מעיני הקושי שתואר על-ידי התובעת למימוש ולמיצוי זכויותיה. בעידן המודרני קושי זה הולך וגובר, לאור העובדה שהמסחר המקוון הוא שכיח וחוצה גבולות. לא אחת הדבר מעורר תחושת חוסר נוחות, ונראה שאכן יש מקום להקדיש מחשבה למימוש זכות הגישה לערכאות גם במצבים מסוג זה, בין אם על-ידי היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט בין אם על-ידי נקיטה ב"פתרונות יצירתיים" אחרים. אולם חרף קושי זה, שלא נעלם מעיני, אינני סבור שזהו המקרה לעשות כן. התובעת לא הציגה תשתית ראייתית כלשהי לכתובת של הנתבע בישראל כנטען על-ידיה בתחילה. התובעת לא הניחה תשתית לקיומו של מורשה מטעם הנתבע בישראל. לגופו של עניין, לא התרשמתי שהתובעת הציגה עילת תביעה ראויה המצדיקה היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט או נקיטה ב"פתרון יצירתי" אחר, אף אילו סברתי שיש מקום לעשות כן בגדרה של תביעה קטנה.

10. אשר על כן, הבקשות שהגישה התובעת לביצוע המסירה לנתבע בדרכים השונות שהתבקשו, נדחות. התובעת תבהיר באיזה אופן היא מעוניינת להמשיך בבירור ההליך – למשל, על-ידי תיקון כתב התביעה והעברתה לבית משפט השלום, מחיקת התביעה והגשתה מחדש לבית משפט השלום, או באופן אחר. הבהרת התובעת תוגש עד יום 22.8.2018. בהעדר התייחסות עשויה התביעה להימחק ללא התראה נוספת.

ניתנה היום, י"ד אב תשע"ח, 26 יולי 2018, בהעדר הצדדים.

אמיר ויצנבליט, שופט

